

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119202440
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119202440.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava-Staré Mesto, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava proti žalovanému: M. J., X.. XX.XX.XXXX, L. Š. XXX/XX, XXX XX Z. X. V. o zaplatenie 810,20 EUR s prísl.

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalobca n e m á nárok na náhradu trov konania a žalovanému nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom došlým súdu dňa 04.02.2019 sa žalobca na žalovanom domáhal zaplatenia sumy 810,20 € (spolu so zmluvnou pokutou a úrokom z omeškania) ako nedoplatku z úverového vzťahu vzniknutého na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.03.2015.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 16.05.2019 (č.l. 30) tak, že zmluva platne nevznikla z dôvodu rozdielov medzi ofertou a prijatím a zároveň vzniesol námietku premlčania.

3. Súd rozhodol na základe listín tvoriacich súdny spis s zistil nasledujúce:

3.1. Dňa 05.03.2015 mala byť medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá zmluva o revolvingovom úvere s nasledujúcimi parametrami:

O poskytnutá čiastka úveru - 1500 €,

O počet splátok - 36,

O mesačná splátka - 53,08 €,

O ročná úroková sadzba - 17,77 %,

O poplatok za poskytnutie úveru - 150,00 €.

3.2. Podľa Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré má byť súčasťou zmluvy, bol dátum prvej splátky - 06.04.2015 a dátum poslednej splátky - 06.03.2018.

3.3. Žalobca v návrhu uviedol, že úver bol zaplatený vo výške 1100,68 €.

4. Súd preskúmal zmluvu o úvere uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným a zistil, že údaje o požadovanom revolvingovom úvere, teda oferta dlžníka sa nachádza v bode 5. tejto zmluvy. Okrem iného dlžník dňa 04.03.2015 požadoval, aby mu bol poskytnutý úver, ktorého RPMN bude predstavovať výšku 27,03%. V bode 6. zmluvy podpísanej veriteľom dňa 05.03.2015 sa nachádzajú údaje o schválenom revolvingovom úvere, ktoré sú zhodné s ofertou dlžníka okrem údajov o RPMN. Návrh zmluvy prijal veriteľ s uvedením RPMN vo výške 26,87%.

5. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych úvah:

§ 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka - Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy, ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

§ 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka - Včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

5.1. Zmluva je uzavretá v momente zhody (konsenzu) vôle zmluvných strán o obsahu zmluvy tým, že riadne a včasné prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobudlo účinnosť (§ 43c ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977759&FragmentId2=3977759>>). Prijatím návrhu na uzavretie zmluvy bez zmien a doplnkov dochádza k zmluvnému konsenzu, ktorý má právotvorné účinky na vznik zmluvy. Zhoda vôle navrhovateľa a adresáta je predpokladom vzniku každej zmluvy. Zhoda vôle sa musí vzťahovať na celý obsah zmluvy. Ustanovenie § 44 ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977765&FragmentId2=3977765>> vychádza zo zásady, že prijatie návrhu (súhlas) musí byť úplné. Podmienkou vzniku zmluvy preto je, aby návrh na jej uzavretie bol prijatý v celom rozsahu bez akýchkoľvek doplnkov, zmien a výhrad. V prípade, že odpoveď na návrh obsahuje modifikáciu obsahu, resp. dodatky, výhrady, obmedzenia či iné zmeny, považuje sa za odmietnutie návrhu ako celku, za zánik pôvodného návrhu a za splnenia podmienok uvedených v § 43a ods. 1 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977743&FragmentId2=3977743>> za nový návrh so zmeneným obsahom. V prípade protinávru dochádza k zmene doterajšieho postavenia subjektov, t. j. navrhovateľa a adresáta (obláta).

5.2. V zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je uvedenie RPMN podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej neuvedenie v zmluve (ak zmluva inak vznikla) je sankcionované tým, že takáto zmluva je bez poplatkov a bez úrokov. Je teda zrejmé, že v prípade, ak zo strany adresáta návrhu na uzavretie zmluvy dôjde k zmene výšky RPMN, dochádza tým k zmene podstatných náležitostí zmluvy a takúto odpoveď je treba považovať za nový návrh. Následne preto, aby došlo k uzavretiu zmluvy, je potrebné túto odpoveď chápať ako návrh zmluvy, ktorý musí byť opätovne prijatý pôvodným navrhovateľom zmluvy, teda dlžníkom. V uvedenom prípade k tomu nedošlo, preto treba mať za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je predmetom tohto konania, uzavretá nebola. Na vyššie uvedenom závere nič nemení ani ustanovenie Čl. 2 bodu 2.1 Zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere, podľa ktorého: „... Veriteľ je oprávnený po vyhodnotení údajov o Dlžníkovi výšku úveru jednostranne znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako Dlžník uviedol v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany Veriteľa.“ Predmetné ustanovenie treba v prospech žalovaného spotrebiteľa vykladať spôsobom vyššie uvedeným (ako novú ofertu) inak by išlo o neplatné ustanovenie z dôvodu rozporu s § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka (Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.) pre rozpor s § 44 ods.2 Občianskeho zákonníka.

5.3. Keďže návrh bol prijatý aj prostredníctvom „Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi“, tak toto prijatie obsahuje ďalšie údaje, ktoré neboli predmetom návrhu a to rozpis splátky na istinu + úroky, dátum splatnosti prvej splátky, dátum konečnej splatnosti a deň splatnosti každej splátky v rámci kalendárneho mesiaca a teda rozširuje nezhodu medzi návrhom a jeho prijatím.

5.4. Súd nesúhlasí s názorom žalobcu, že RPMN je výsledkom výpočtu a nie zmluvného dojednania, preto nemá vplyv na vznik zmluvy. Vyššie citované ustanovenia OZ nerozlišujú charakter a závažnosť rozdielnych údajov v návrhu a jeho prijatí ale vyžadujú jednoznačný konsenzus. Preto posudzovanie charakteru rozdielneho údaja považuje súd za zbytočnú. Navyiac, ak RPMN predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19, tak rozdielna výška RPMN logicky znamená rozdielnu výšku

celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom (v prejednávanej veci uvedenú v návrhu a v prijatí návrhu).

5.5. Podľa rozsudku KS v BB sp. zn. 17Co/373/2017 - Občiansky zákonník nemá ustanovenie, že na uzavretie zmluvy stačí dohoda strán o jej podstatných náležitostiach, preto na uzavretie zmluvy sú nevyhnutné dva adresované jednostranné právne úkony, ktoré sú úplne obsahovo zhodné.

5.6. Vyššie uvedený záver o neexistencii úverovej zmluvy bol potvrdený rozsudkom KS v PO sp. zn. 7Co/11/2017 - Žiadosť o poskytnutie úveru obsiahnutá v bode 5 zmluvy o revolvingovom úvere predstavuje návrh na uzavretie zmluvy podľa § 43a Občianskeho zákonníka. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Ak žalovaný zmenil údaj o RPMN fakticky išlo v zmysle ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> o odmietnutie návrhu žalobcu, ktoré je potrebné považovať za nový návrh. Tento nový návrh musel byť prijatý žalobcom v účastníkmi dojednanej písomnej forme. Povinnosť uzatvoriť zmluvu v písomnej forme priamo vyplýva z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. V zmysle bodu 13 zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 11. 09. 2014 na jej uzatvorenie sa vyžadovalo riadne vyplnenie zmluvy a následné podpísanie. K písomnému prijatiu nového návrhu v zmysle ust. § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> zo strany žalobcu nedošlo, a preto ani zmluva o revolvingovom úvere platne vzniknúť nemohla.

5.7. Rovnaký záver prijal KS v PO aj vo veci sp. zn. 6Co/320/2015 z 28.03.2017 - Ak žalovaný mal v úmysle poskytnúť žalobkyni úver na základe podmienok iných ako boli uvedené v žiadosti žalobkyne o poskytnutie revolvingového úveru, mal uzavrieť zmluvu, obsahom ktorej by boli jeho nové podmienky. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov čl. 6 zmluvy označeného ako „údaje o schválenom revolvingovom úvere“, resp. formou „oznámenia veriteľa o schválení úveru“. Je zrejmé, že žalobkyňa v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru (18.08.2011) nemala vedomosť o výške RPMN, resp. bola jej známa len „predpokladaná RPMN“ ktorú žalovaný uviedol v čl. 6 zmluvy a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“, keďže k tomuto došlo až dňa 23.08.2011.

K odvolacím dôvodom odvolací súd ešte uvádza, že je možné proces uzatvárania zmlúv rozdeliť a fázu návrhu a fázu jeho akceptácie, ale stále musí ísť o prijatie návrhu bez jeho podstatných zmien. Ak nie je návrh akceptovaný v celom rozsahu, ide o nový návrh, ktorý musí byť prijatý druhou stranou. Ani prípadná zmluvná voľnosť a mechanizmus vzniku zmlúv, ktorý by mal byť dohodnutý v rozpore so zákonom upravujúcim uzatváranie zmlúv, nemôže mať za následok vznik platnej zmluvy. Ak teda žalovaný v časti zmluvy „údaje o schválenom úvere“ a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“ uvádzal iné údaje ako údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, išlo o nový návrh, ktorý mala žalobkyňa prijať. Žalovaný teda nebol oprávnený sám jednostranne meniť akýkoľvek podstatný údaj. Je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že v žiadosti žalobkyne bol údaj týkajúci sa RPMN vo výške 70,01 %, pričom v oznámení veriteľa o schválení úveru RPMN predstavovala výšku 66,59 %. V tejto súvislosti neobstojí argument žalovaného, že RPMN nemôže byť predmetom dohody a že jej výpočet je konkrétne určený, jej výška však musí byť riadne určená a predstretá spotrebiteľovi v čase vzniku dohody. Nemôže byť zmenená jednostranným úkonom zo strany žalovaného.

Správne preto súd prvej inštancie konštatoval, že zmluva platne nevznikla, z tohto dôvodu žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel. Odvolací súd poukazuje na § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457 <[aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523457'&ucin-k-dni='30.12.9999'](https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/)> Občianskeho zákonníka s tým, že plnenie bez právneho dôvodu malo za následok vznik bezdôvodného obohatenia, ktoré je nutné vydať tomu, na úkor koho bolo získané. Keďže žalobkyňa vrátila žalovanému viac finančných prostriedkov ako jej bolo žalovaným poskytnutých, na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo dôvodné zaviazat' žalovaného.

5.8. Vyššie uvedený právny záver sa zdá byť prijatý minimálne väčšinovo, keďže je uvedený aj rozhodnutím KS v PO sp. zn. 17Co/73/2016, 2Co/51/2017, 21Co/109/2017 a najnovšie 13Co/35/2018 zo dňa 17.12.2018 a sp. zn. 14Co/19/2018 zo dňa 20.11.2018, ako aj v rozhodnutí KS v BB sp. zn. 13Co/1266/2014, 15Co/768/2014, KS v Žiline sp. zn. 5Co/797/2014, 6Co/107/2016 a ďalších.

6. Vzťah medzi účastníkmi konania, tak treba posudzovať ako vzťah z bezdôvodného obohatenia, pričom išlo o plnenie bez právneho dôvodu (k vzniku zmluvy a to aj neplatnej pre nedostatok prieniku oferty s jej prijatím nedošlo).

6.1. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka

(1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

(2) Bez dôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka - Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka - Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 107 ods.1 OZ - Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods.2 OZ - Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 54 a OZ - Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>> tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 100 ods.1 OZ - Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20190130>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

6.2. K poskytnutiu úveru (reálne len vo výške 1350 € z dôvodu odpočítania poplatku 150 €) došlo zo strany žalobcu 05.03.2015. Týmto dňom došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a zároveň mal žalobca k dispozícii všetky skutkové okolnosti o tom, že zmluva nevznikla. To, či ich takto vyhodnotil alebo nie, je už otázkou právneho posúdenia, ktoré je pre plynutie premlčacej lehoty irelevantné. Subjektívna premlčacia lehota tak uplynula dňa 05.03.2017 a objektívna premlčacia lehota dňa 05.03.2018. Ak teda žaloba bola podaná až dňa 04.02.2019 bola podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty ako aj objektívnej premlčacej a preto ju súd zamietol.

6.3. V rámci právnej argumentácie poukazuje súd na nasledujúce súdne rozhodnutia

O NS ČR sp. zn. 26Cdo/785/2011 - „Pro počátek subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 ObčZ je v případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy rozhodující vědomost oprávněného o těch skutkových okolnostech, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, neplatná skutečně je.

O NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 - Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné.

O NS SR sp. zn. 3Cdo/169/2017 - Pre účely preskúmaného prípadu treba osobitne poukázať na tú časť odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 67/2011, v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“. K obdobným právnym záverom dospel najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 121/2009, v ktorom uviedol, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie).

O ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 258/03 - Přijetí závěrů obecného soudu o obsahu právního úkonu (smlouvy) je posouzením právním, představuje autoritativní interpretaci právně relevantního projevu soukromé vůle, není tedy zjištěním skutkovým, nýbrž činěním právních poznatků (viz shodně usnesení sp. zn. III. ÚS 280/03 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgnpws2ljl52xgxzshaya>>). Skutkovými jsou v této souvislosti toliko zjištění

faktuální (nikoli ale zjištění povinností), čili zjištění samotné existence právního úkonu, identifikace jeho subjektů, je-li učiněn v písemné formě, ověření pravosti listiny, konstatování znění textu apod.

O NS ČR - 33Odo/1688/2005 - již v rozsudku ze dne 29. října 1999, sp. zn. 2 Cdon 1548/97 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptcojzg5ptex3dmrxw4xzrgu2dq>>, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 73/2000, vyslovil Nejvyšší soud ČR názor, že zjišťuje-li soud obsah smlouvy, a to i pomocí výkladu projevů vůle, jde o skutkové zjištění, zatímco dovozuje-li z právního úkonu konkrétní práva a povinnosti účastníků právního vztahu, jde již o aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, tedy o právní posouzení. Obdobně v rozsudku ze dne 31. října 2001, sp. zn. 20 Cdo 2900/99 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgfpemc7mmsg6xzshydaazzhe>>, publikovaném v časopise Soudní judikatura pod č. 46/2002, uvedl dovolací soud, že činí-li soud z obsahu smlouvy (případně z dalších pramenů) zjištění o tom, co bylo jejími účastníky ujednáno, dospívá ke skutkovým zjištěním; vyvozuje-li poté, jaká práva a povinnosti odtud pro účastníky vyplývají, formuluje závěry právní, resp. jde o právní posouzení věci.

7. K prípadnej námietke žalobcu, že zmluvu treba mať za vzniknutú konkludentne z dôvodu plnenia dlžníkom súd uvádza, že aj konkludentné prijatie návrhu musí mať náležitosti právneho úkonu, teda musí byť vyjadrením vôle konajúceho. Konkludentne by návrh mohol byť prijatý iba vtedy, ak by v čase uzatvárania písomnej zmluvy žalovaný vedel, že táto platne nevznikla. Uvedené preukázané nebolo a preto z konkludentného vzniku úverového vzťahu vychádzať nemožno.

8. Už len na záver súd uvádza, že aj keby vychádzal z právneho názoru, že zmluva platne nevznikla nemohol by požadované plnenie prijať.

8.1. Podľa § 101 OZ - Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ - Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Výklad ustanovenia § 103 OZ je presvedčivo podaný (a súd z neho v celom rozsahu vychádza) v O rozhodnutí KS v Prešove sp. zn. 18Co/68/2018 - 30. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti splatné splátky premlčacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, avšak tej, ktorá bolo dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčanie celého zvyšku dlhu preto nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom tak, ako to uviedol súd prvej inštancie ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva, čo je v prejednávanej veci rozhodujúce.

31. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje ustanovenie § 565 vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Uvedené zákonné ustanovenie spresňuje podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto právnej úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z ustanovenia § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

34. Napriek tomu, že právny predchodca žalobcu v podaní zo dňa 16.05.2014 o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru presne nešpecifikoval od omeškania ktorej splátky odvodil právo okamžitej úhrady celého dlhu. Z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nesporne vyplýva možnosť vykonať právo zosplatnenia až po 3-mesačnom omeškaní so splatením príslušnej splátky, a preto v danom prípade k zosplatneniu došlo v dôsledku omeškania so splátkou splatnou najneskôr 13.02.2014, keďže od jej splatnosti do 16.05.2014, kedy právny predchodca žalobcu vyhlásil pohľadávku z úveru za predčasne splatnú, uplynuli viac ako 3 mesiace. Z uvedeného teda vyplýva, že ak veriteľ účinne uplatní zosplatnenie celého dlhu pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia lehota od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej došlo k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu za splnenia zákonných podmienok ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V danom prípade tak 3-ročná premlčacia lehota v súlade s ustanovením § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, na splatenie úveru po vyhlásení jeho predčasnej splatnosti začala plynúť odo dňa nasledujúceho po splatnosti omeškanej splátky splatnej dňa 13.02.2014. Keďže žaloba bola na

súd prvej inštancie podaná až 22.05.2017 po uplynutí premlčacej doby, súd prvej inštancie postupoval správne, ak žalobu s poukazom na premlčanie uplatnenej pohľadávky zamietol.

O rozhodnutí OS Dunajská Streda sp. zn. 16Csp/194/2017 - Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva (čo neznamena, že ide o okamih, kedy ho prvýkrát mohol využiť). V spotrebiteľských vzťahoch navyše § 53 ods. 9 Obč. zák. umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Obč. zák. až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete Obč. zák., podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Obč. zák. To je však v rozpore s § 53 ods. 9 Obč. zák., ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Obč. zák. po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. Ustanovením § 53 ods. 9 Obč. zák. sa totiž nijako nenovalizovalo ustanovenie § 103 Obč. zák., preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže § 53 ods. 9 Obč. zák. umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 Obč. zák. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia.

V prerokúvanej veci z ustanovenia ods. 6.2 zmluvných podmienok vyplýva, že splátky sú zročné do 20. dňa kalendárneho mesiaca. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobca celý dlh zosplatil listom z 29. októbra 2014. Vzhľadom na dátum listu a na ustanovenie § 53 ods. 9 Obč. zák. mohlo k zosplateniu dôjsť len v dôsledku omeškania so splátkou splatnou 20. júla 2014, keďže od jej splatnosti do 29. októbra 2014 uplynuli viac ako tri mesiace a neuplynuli viac ako štyri mesiace (vzhľadom na § 565 poslednú vetu Obč. zák. per analogiam). Žalobca toto právo využil, a to v súlade s § 53 ods. 9 Obč. zák., keď predtým žalovanú na túto možnosť upozornil. V zmysle už citovaného § 103 Obč. zák. plynie premlčacia doba celého zosplateného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú 20. júla 2014, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanej. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 20. júla 2017. Nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Premlčanie istiny k 20. júlu 2017 tak malo za následok aj premlčacie nároku na úroky z omeškania. Žaloba podaná na súd 28. júla 2017 je tak podaná po uplynutí premlčacej doby celej pôžičky, ako aj zodpovedajúcich úrokov z omeškania.

8.2. V prejednávanej veci žalobca postupom podľa § 53 ods. 9 OZ upozornil žalovaného na omeškanie so splácaním sumy 236,20 €. Išlo o nezaplatenie splátok č. 10, 11 a 12, pričom splátka č. 11 bola splatná dňa 06.01.2016. Ku dňu 08.04.2016 došlo k predčasnému zosplateniu úveru, pričom splátky splatné po zosplatení sa stali splatnými dňa 06.01.2016 a žaloba podaná dňa 04.02.2019, tak bola podaná po uplynutí 3 ročnej premlčacej doby.

9. Náhrada trov konania. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. - O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8.1. Žalobca v konaní neúspešný nárok na náhradu trov konania nemá a keďže žalovaný náhradu trov konania nepožadoval, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.